

Laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 vuosiraportti 2025

HYSIVLTK 04.05.2026 § 49
225/00.01.02.01/2026

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Johanna Keränen puh. 040 161 5033

Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaisesti ” Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.” Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:n mukaan kunnalla on mm. ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä omassa toiminnassaan ja sen on seurattava asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin ja raportoitava valtuustolleen vuosittain hytestä ja valmisteltava valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja –suunnitelma.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet, määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet ja käytettävä näiden perustana kuntakohtaisia hyvinvointi- ja terveystoimintamalleja.

Rantasalmen kunnanhallitus on kokouksessaan 26.10.2015 asettanut poikkihallinnollisen työryhmän valmistelemaan kunnan hyvinvointisuunnittelua ja työryhmää on viimeksi päivitetty 27.1.2026.

Laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 on hyväksytty valtuustossa 19.12.2022 § 81. Hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 kehittämistoimenpiteet on kohdennettu kuntastrategian päämäärien alle ja niiden strategiaa avauksia noudattaen. Hyvinvointisuunnitelmassa korostuvat hyvinvointia tukevat investoinnit, palveluiden organisointi ja yhteistyö eri tahojen kanssa.

Vuoden 2025 suurin muutos organisaation toiminnassa liittyi kunnan taloushallintajärjestelmien muutoksen valmisteluun vuoden 2026 alusta käyttöön otettavaksi. Liikunnan ja kulttuurin koordinoitavat päätettiin yhdistää ja kuntaan päätettiin rekrytoida 1.1.2026 alkaen vapaa-aikakoordinaattori. Nuorten palvelut päätettiin siirtää sivistystoimelta hyvinvoinnin toimialalle 1.1.2026 alkaen. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa tiivistyi ja yhteinen Tiedolla johtamisen -hanke käynnistyi. Myös lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä valmisteltiin Etelä-Savon preventiivisen mallin toteutuksen suunnittelulla.

Kunnan toimielimistä vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta oli aktiivista ja toimielimen kausi vaihtui 1.8. alkaen. Nuorten

vaikuttajaryhmä KASVO:n toiminta käynnistyi. Molempien toimielinten edustus toimi lautakunnissa ja valtuustossa sekä hyvinvointialueen nuorisovaltuustossa ja vanhus- ja vammaisneuvostoissa.

Investoinneista keskeisimmät olivat atk -laitehankinnat peruskoululle ja lukiolle, Mustalahden parkki- ja trailerialueiden kunnostus, kunnan infotaulujen uusinta, koirapuiston rakentaminen, kuntakeskuksen liikenneturvallisuutta parantavat toimenpiteet ja liikunnan osalta kuntosalin säilytystilojen saneeraus ja laitehankinta, huoltohallin oven uusinta ja Rauanveden uimarannan kunnostaminen.

Rantasalmen kunta otti käyttöön FSC -sertifioidun metsäsuunnittelun ensimmäisenä Etelä-Savon metsänhoitoyhdistyksen asiakkaana. Aarimaa -kokeilua tuettiin viljelyalaa vuokraamalla.

Kuntalaislohuoneen tilat palvelivat virastolla eri tilaisuuksissa. Nuorisotila muutti ns. Virastokeskuksen yläkerran tiloihin.

Osallisuusohjelma ja päätösten vaikutusten arviointiohjeet lomakkeineen otettiin käyttöön. Kunnan brändityö ja kuntastrategiatyö saatiin valmiiksi. Näissä käytettiin laajasti erilaisia osallistamisen tapoja yleisölle. Osallistamiseen liittyi myös mm. liikunnan kumppanuuspöytä, kulttuurin ja järjestöjen kokoontumiset, erilaiset teematapahtumat, kyselyt ym.

Työllisyydenhoidon ja maahanmuuton uusi organisaatio Savonlinnan seudun työllisyyspalvelut aloitti toimintansa. Maahanmuuton neuvonta- ja ohjauspalveluiden osalta jatkettiin ostopalvelusopimusta Savonlinnan kaupungin kanssa.

Kunnan avustus- ja hanketoiminta oli aktiivista eri toimialoilla. Liikuntaohjaaja -resurssi saatiin AVIn rahoittamien hankkeiden jatkumona kolmanneksi vuodeksi. Kulttuurin puolella Lumovoimaa kulttuurista -hanke jatkoi toimintaansa. Lukion perusopetusta tuettiin hankkein. Koko kunnan laajuiselle Digitaitojen kehittämishankkeelle ja Mustalahden sataman kehittämiseen haettiin rahoitusta tuloksetta. Kunta oli mukana erilaisissa kehittämishankkeissa. Kulttuurin, liikunnan ja kylien avustuksilla järjestettiin tapahtumia, kerhoja ja monenlaista aktiviteettiä paikallisille ja kauempaa tulijoille eri puolilla kuntaa. Puhallinorkesteriyhdistyksen ja Rantasalmen 4H-yhdistyksen yhteistyösopimukset tuottivat monenlaista aktiviteettiä paikkakunnalle, näkyvimpänä Peter Pan -musikaali keväällä 2025.

Kerhotoiminta oli Suomen harrastamisen mallin -hankkeen kautta aktiivista ja tässä näkyi erityisesti Rantasalmen 4H-yhdistyksen rooli. Kirjasto palveli asiakkaitaan monimuotoisesti ja toimi näyttely- ja tapahtumapaikkana lukuisille erilaisille järjestelyille. Kansalaisopisto järjesti kurssitoimintaa eri puolilla kuntaa.

Yhteenvetona voidaan todeta, että kunnan on omassa toiminnassaan ja sen kehittämisessä kiinnitettävä erityisesti huomiota eri-ikäisten yksinäisyyden ehkäisyyn, lasten ja nuorten terveyden edistämiseen erityisesti mielen hyvinvoinnin ja fyysisen kunnan osalta, nuorten aikuisten syrjäytymisen ehkäisyyn ja elämän hallinnan tukemiseen, ikäihmisten kotona-asumisen ja heitä omaishoitajina hoitavien tukemiseen ja maahanmuuttaneiden kotoutumisen edistämiseen. Palveluiden tarjoamisessa ja niiden hinnoittelussa on syytä ottaa huomioon paikkakunnan korkeahko pienituloisuusaste eri ikäryhmissä. Paikkakunnan turvallisuus on parantunut tilastotiedon perusteella. Lisähuomiota on syytä kiinnittää ikäihmisten kaatumisten ehkäisyyn ohjatun liikunnallisen toiminnan lisäksi.

HYTE -kerroin oli vuonna 2025 59, joka toi noin 58 500 euroa lisävaltionosuutta. Hyte -kerrointa edelliseen vuoteen pudotti tulosindikaattoreiden osuuden notkahdus. Tätä selittää osaltaan 8.-9. luokkalaisten kasvanut kokemus heikommasta terveydentilastaan, korkea koulutuksen ulkopuolelle jääneiden tilasto vuodelta 2023 ja kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitajaksojen merkittävä kasvu 65 vuotta täyttäneillä. Kunnan omaa toimintaa kuvaavat TEA -pisteet nousivat osaltaan 68:sta 77:n.

Hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 vuosiraportti 2025 on liitteenä.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Keränen Johanna

Päätösehdotus:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää esittää liitteen mukaisen laajan hyvinvointikertomuksen ja hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 raportin vuodelta 2025 kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.
